

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 12P/26/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118205523
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Natália Slivenská
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2018:2118205523.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, sudkyňou JUDr. Natáliou Slivenskou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: I. Č., nar. XX. XX. XXXX, L. Č., nar. XX. XX. XXXX, a Q. Č., nar. XX. XX. XXXX, všetci umiestnení v Detskom domove C., L. XX, deti rodičov: matka Y. Č., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom O., t. č. bytom V. XX/X, U., P., G., a otec L. Č., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom O., t. č. bytom O., S. XXXX/XX, o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť nad maloletými I. Č., L. Č. a Q. Č. s ich umiestnením do J.V. J. C., L. XX, s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Matka je p o v i n n á platiť na maloleté deti výživné v sume vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona na každé dieťa vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred k rukám J. J. C., L. XX.

III. Otec je p o v i n n ý platiť na maloleté deti výživné v sume vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona na každé dieťa vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred k rukám J. J. C., L. XX.

IV. Súd u r č u j e rodičom maloletých detí lehotu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku na úpravu rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté deti.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 28. 06. 2018 bol Okresnému súdu doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava na nariadenie neodkladného opatrenia a súčasne aj podnet na začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi Č..

2. Podanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 25. 06. 2018 bolo odôvodnené tým, že maloletí I., L. H. Q. sa narodili zo vzťahu rodičov Y. Č. a L. Č.. Okresný súd Trnava uznesením, č. k. 21P/50/2017-29 zo dňa 07. 09. 2017, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, č. k. 11CoP/262/2017-69 zo dňa 15. 01. 2018, právoplatným dňa 02. 02. 2018, uložil výchovné opatrenie, a to pobyt maloletým deťom po dobu 6 mesiacov, ktoré sa vykonáva v detskom domove C. L.N., kam ich otec dňa 29. 01. 2018 po ich poučení o rešpektovaní rozhodnutia súdu priviedol sám. Po umiestnení detí do detského domova bolo dňa 20. 02. 2018 vykonané šetrenie v domácnosti otca detí, kedy sa vyjadril, že nie je zamestnaný a taktiež nie je evidovaný na ÚPSVaR Trnava ako uchádzač o zamestnanie. V čase šetrenia sa v domácnosti nachádzal neznámy muž, ktorý podľa vizuálnych prejavov javil známky požitia omamných látok (spadol z postele, nekoordinovane sa pohyboval, pôsobil dezorientovane a mal

nepríčetný výraz tváre). Dňa 28. 02. 2018 sa v detskom domove konala rodinná konferencia, ktorej sa zúčastnili obaja rodičia maloletých detí. Otec uvádzal, že keď boli deti doma, tak ho nerešpektovali, neposlúchali, zničili mu všetok nábytok. Taktiež priznal, že v domácnosti mal aj má veľký neporiadok a zanedbanú hygienu. Otec bol upozornený na skutočnosť, že sa v jeho domácnosti zdržiavajú cudzie osoby, ktoré sú pod vplyvom alkoholu alebo omamných látok, čo nie je vhodné, nakoľko prezentuje, že chce, aby sa deti vrátili k nemu do domácnosti. Matka počas rodinnej konferencie uviedla, že od rodiny odišla už dávno, s deťmi sa nekontaktovala asi 4 roky. Prišla iba kvôli deťom, keď sa dozvedela, že boli umiestnené. Vyjadrila sa, že má vlastný život, nového partnera, žije vo P. a otca detí v minulosti opustila, pretože ju fyzicky napádal a požíval alkohol. Trestné oznámenie na neho však nikdy nepodala. V tom čase nemala kam ísť, tak deti so sebou nemohla zobrať. Počas konferencie sa otec prisľúbil, že si upraví podmienky v domácnosti, bude navštevovať deti v detskom domove, nájde si prácu a na ÚPSVaR prinesie pracovnú zmluvu. Ďalšie šetrenie v domácnosti otca sa uskutočnilo dňa 21. 03. 2018. Počas šetrenia sa otec vyjadril, že deti navštevuje, je tiež s nimi v telefonickom kontakte. Naďalej bol nezamestnaný. Tiež oznámil, že mu niekto zabil psa, ale nevedel kto. V domácnosti sa nachádzali dve neznáme osoby (muž a žena), ktoré sa skrývali za dverami. Otec detí oznámil, že sú u neho iba na návšteve, pričom po celej miestnosti bolo rozhádzané ženské oblečenie. Osoby odmietli uviesť mená a muž sa správal arogantne. V domácnosti bol veľký neporiadok a hygiena bola na veľmi nízkej úrovni. Po odchode z domácnosti pracovníkov ÚPSVaR oslovila suseda, ktorá uviedla, že otec detí zabil svojho psa, doma má nehorázny neporiadok a že dané osoby, ktoré sa práve nachádzali v domácnosti, tam aj dlhodobo bývajú a drogujú. Do rozhovoru sa pridala tiež mladší muž, ktorý býva v dome a uviedol, že otec detí sa mu priznal, že to on sám zabil psa. Počas návštevy pracovníkov ÚPSVaR v detskom domove dňa 19. 04. 2018, zamestnanci detského domova uviedli, že matka sa snaží s deťmi kontaktovať telefonicky, ale deti s ňou odmietajú komunikovať. Dňa 25. 06. 2018 sa snažili vykonať šetrenie v domácnosti otca detí, avšak neúspešne. V domácnosti sa nikto nenachádzal. Suseda uviedla, že otec detí mal začať pracovať. Z detského domova bola dňa 25. 06. 2018 doručená správa týkajúca sa maloletých detí, ktorá poukazuje, ako deti napredujú po umiestnení do detského domova, ktorú tiež priložili v prílohe. Zo správy vyplýva, že maloleté deti nemajú vytvorený pevný citový vzťah s matkou. Sama matka detí sa zariadeniu vyjadrila, že aktuálne nemá vytvorené vhodné podmienky pre zverenie detí do jej osobnej starostlivosti. Odo dňa 20. 04. 2018 sa s deťmi nekontaktuje. V správe ďalej poukazujú na to, že otec sa po príchode detí do detského domova s nimi kontaktoval, buď ich osobne navštívil v zariadení, alebo ich kontaktoval telefonicky. Zo začiatku sa dožadoval denného telefonického kontaktu, čo mu aj bolo zo strany detského domova umožnené. Počas osobných návštev komunikoval ochotne so zamestnancami detského domova a odbornými zamestnancami. Odo dňa 19. 04. 2018 otec prestal deti navštevovať v zariadení. Kontaktuje iba maloletého L., ktorý je počas týždňa na internáte v O.. Nikto z blízkej rodiny nejaví záujem o maloleté deti. Aktuálny záujem otca o deti je nedostatočný, doposiaľ si neupravil bytové ani sociálne podmienky pre návrat detí do domácnosti a nie je nikto z blízkej rodiny alebo príbuzných, kto by prevzal starostlivosť o maloleté deti.

3. Súčasťou podania Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 25. 06. 2018 bola i správa Detského domova L. zo dňa 22. 06. 2018, z ktorej je zrejmé, že maloletí boli po príchode do detského domova pridelení k deťom 2. samostatne usporiadanej skupiny. I. Č. v školskom roku 2017/2018 ukončil 7. ročník Základnej školy vo P. W.. Pravidelná príprava na vyučovanie a veľmi dobrá dochádzka prispeli k výraznému zlepšeniu v prospechu vo všetkých predmetoch v porovnaní s I. polrokom, ktorý absolvoval na Základnej škole Gorkého v Trnave. K školským povinnostiam pristupuje zodpovedne. Pozitívne hodnotenie zo strany vychovávateľov ho motivuje k ďalšej školskej práci. Je pokojnej povahy, k deťom i dospelým sa správa slušne. Veľmi rýchlo si osvojil poriadkové, hygienické a sebaobslužné návyky. Dbá o svoj zovňajšok, rád sa pekne oblieka, na čistote šatstva mu záleží. Osobné veci si udržiava v čistote a poriadku. Ochotne sa aj nad rámec svojich povinností zapája do rôznych aktivít v skupine, ale aj do pracovných činností pri úprave okolia detského domova. K jeho záľubám patrí najmä šport, konkrétne futbal, na ktorého tréningoch sa pravidelne zúčastňuje spoločne s rovesníkmi v obci L. a reprezentoval detský domov na športových hrách a súťažiach medzi detskými domovmi. I. zdravotný stav je dobrý, neprekonal vážnejšie ochorenie, ani úraz väčšieho rozsahu. L. Č. v školskom roku 2017/2018 ukončil 3. ročník Špeciálnej základnej školy v Trnave. Počas týždňa je ubytovaný v školskom internáte. Do detského domova sa vracia vždy na víkend. Na koncoročnom vysvedčení dosiahol veľmi dobré vyučovacie výsledky, zo všetkých predmetov bol hodnotený známku výborný. V školskom prostredí jeho správanie vyučujúci hodnotia pozitívne a ako bezproblémové. K deťom i dospelým sa správa slušne, s rešpektom, je milej povahy. Bez väčších ťažkostí dodržiava pravidlá v samostatne usporiadanej skupine. Prijíma autoritu a výchovné usmernenia zo strany dospelých. V rámci individuálnej práce

sa venuje zvýšená pozornosť morálnym hodnotám, ktoré nemá dostatočne zvnútornené. Poriadkové, hygienické ako aj sebaobslužné zručnosti má vypestované, sú však potrebné usmernenia a primerané vedie zo strany vychovávateľov. Jeho zdravotný stav je v súčasnosti dobrý, bolo evidentné po príchode do detského domova, že jeho lekárske vyšetrenia boli zo strany otca zanedbané. Dostatočne otec nezabezpečil zdravotnú starostlivosť maloletému kvôli chýbajúcej jednej obličke (vrodená chyba). S maloletým v čase diagnostického procesu boli absolvované všetky potrebné vyšetrenia v odborných ambulanciách, v ktorých je evidovaný. K jeho záľubám patrí šport, rád hrá futbal a spoločne s rovesníkmi sa venuje aj iným loptovým hrám. Zvládol bicyklovanie a postupne sa učí aj korčuľovať na kolieskových korčuľoch. Q. Č. pred príchodom navštevoval 1. ročník špecializovanej triedy Základnej školy Gorkého v Trnave. Po umiestnení do detského domova pokračoval v bežnej triede 1. ročníka Základnej školy vo Veľkých Kostoľanoch. Na základe odporúčania triednej učiteľky bude 1. ročník opakovať, nakoľko nemá dostatočne osvojený rozsah učiva. V jeho správaní nie sú pozorované žiadne negatívne prejavy. Je milý, slušný, prijíma autority. Rýchlo sa učí nové veci. Hygienické, poriadkové a sebaobslužné zručnosti a návyky má na nižšej úrovni, z dôvodu nedostatočnej rodinnej starostlivosti zo strany otca. V porovnaní s príchodom však nastalo zlepšenie aj v tejto oblasti. Postupne sa učí hygienickým návykom, správne stolovaniu pod individuálnym vedením vychovávateľov. K jeho záľubám patrí hra s rovesníkmi a loptové hry. Rád sa zapája do rôznych záujmových činností organizovaných v samostatne usporiadanej skupine. Počas trojmesačného diagnostického procesu boli uskutočnené všetky zanedbané lekárske vyšetrenia zo strany otca vo viacerých odborných ambulanciách. Je zdravý, neprekonal žiadny úraz. Z dôvodu defektu na dolnej končatine mu bola zabezpečená vhodná ortopedická obuv na mieru. Pokiaľ ide o rodinnú situáciu a záujem rodičov o deti, rodičia maloletých detí žijú dlhodobo oddelene, matka aktuálne žije v G.. Pred príchodom detí do detského domova s deťmi neudržiavala žiadne kontakty, začala sa kontaktovať s deťmi až od ich príchodu do detského domova. Od príchodu bola matka na osobnej návšteve v detskom domove trikrát (10. 03. 2018, 31. 03. 2018, 20. 04. 2018). Na základe pozorovania je možné konštatovať, že deti nemajú vytvorený pevný citový vzťah s matkou, nakoľko už v útlom detstve ich opustila (Q. matku nepoznal). Matka sa vyjadрила, že aktuálne nemá vytvorené životné podmienky pre zverenie detí do jej starostlivosti. V predchádzajúcom období udržiavala s deťmi aj telefonický kontakt, od 20. 04. 2018 deti nekontaktuje žiadnym spôsobom. Pred príchodom do detského domova boli deti zverené do starostlivosti otca. Po príchode detí do detského domova otec pravidelne telefonoval, kontaktoval zamestnancov detského domova a dožadoval sa denného telefonického kontaktu s deťmi, čo mu bolo vždy umožnené. Podľa finančných možností bol aj viackrát na osobnej návšteve za deťmi v zariadení (08. 02. 2018, 20. 02. 2018, 10. 03. 2018, 24. 03. 2018, 19. 04. 2018). Počas návštev ochotne komunikoval s pedagogickými a odbornými zamestnancami. Dňa 28. 02. 2018 sa v detskom domove uskutočnila prípadová konferencia, na ktorej bola otcovi ponúknutá pomoc zo strany všetkých zúčastnených inštitúcií (detský domov, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Mesto Trnava) a zároveň mu boli pridelené úlohy, ktoré má v rámci výchovného opatrenia splniť. Odporúčania od zamestnancov detského domova ochotne prijímal. Prejavoval skutočný záujem o deti, zaujímal sa o ich zdravotný stav, o školské výsledky. Od 19. 04. 2018 otec deťom netelefonoval ani ich osobne nenavštívil a taktiež odvtedy nekontaktoval detský domov za účelom získania informácií o svojich deťoch a informovania o splnení úloh v rámci výchovného opatrenia. Otec najčastejšie osobne navštevuje maloletého L., ktorý je počas týždňa na internáte v Trnave. Podľa vyjadrenia vyučujúcej v ŠZŠ, osobne navštevuje L. raz do týždňa. Ďalší členovia blízkej rodiny sa o maloleté deti žiadnym spôsobom nezaujímajú ani ich nekontaktujú. Aktuálny záujem otca o deti nepovažujú za dostatočný. Podľa dostupných informácií otec doteraz nemá dostatočne vytvorené vhodné životné podmienky pre možný návrat detí do jeho starostlivosti - výchovné opatrenie podľa názoru detského domova nespĺnilo pre otca svoj účel. Pobyt detí v detskom domove na základe výchovného opatrenia plní svoj účel - plnenie povinnej školskej dochádzky, zabezpečená riadna zdravotná starostlivosť, získavanie hygienických, poriadkových, sebaobslužných a sociálnych zručností a návykov.

4. Uznesením, č. k. 12P/26/2018-6 zo dňa 29. 06. 2018, vo výroku I. súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým ponechal maloleté deti I. Č., B.. XX. XX. XXXX, L. Č., B.. XX. XX. XXXX, H. Q. Č., B.. XX. XX. XXXX, v Detskom domove L., počnúc dňom 03. 08. 2018, ktoré neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Vo výroku II. uznesenia súd začal konanie vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti a súčasne vo výroku III. súd ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, J. Bottu 4, Trnava, za procesného opatrovníka na zastupovanie maloletých detí I., L. a Q. Č. v konaní. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť vo výroku I. dňom 26. 07. 2018 a vo výroku II. a III. dňom 10. 07. 2018.

5. Procesný opatrovník sa k veci vyjadril na pojednávaní, kde uviedol, že trvá na nariadení ústavnej starostlivosti, keďže maloletí si na prostredie detského domova zvykli, adaptovali sa a sami si uvedomili, že pokiaľ by aj odišli z detského domova, nedostanú u otca to čo v detskom domove. O otcovi rozprávajú pekne, o matke sa veľmi nevyjadrujú.

6. Matke bolo uznesenie o začatí konania doručené dňa 07. 07. 2018, otcovi dňa 10. 07. 2018, k tomuto sa napriek výzve súdu nevyjadřili.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, a to podnetom zo dňa 25. 06. 2018, správou o maloletých deťoch zo dňa 22. 06. 2018, uznesením Okresného súdu Trnava, č. k. 12P/26/2018-6 zo dňa 29. 06. 2018, lustráciou rodičov v Registri obyvateľov SR a v Sociálnej poisťovni, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 03. 10. 2018, správu Detského domova C., L., zo dňa 21. 09. 2018, obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Trnava, sp. zn. 21P/50/2017, keď pojednával v neprítomnosti matky a otca, ktorým bolo predvolanie na pojednávanie riadne doručené, svoju neprítomnosť neospravedlnili, o odročenie pojednávania nepožiadali, pričom z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a právny stav:

8. Uznesením Okresného súdu Trnava, č. k. 21P/50/2017-29 zo dňa 07. 09. 2017, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, č. k. 11CoP/262/2017-69 zo dňa 15. 01. 2018, právoplatným dňa 02. 02. 2018, bolo nad maloletými deťmi Č.T. nariadené výchovné opatrenie, a to pobyt v Detskom domove L., po dobu šiestich mesiacov s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia.

9. Z lustrácie v Registri obyvateľov SR zo dňa 24. 08. 2018 súd zistil, že matka i otec majú hlásený trvalý pobyt na adrese Trnava.

10. Lustráciou rodičov v Sociálnej poisťovni dňa 24. 08. 2018 je zrejmé, že matka t. č. nie je zamestnaná, otec bol naposledy zamestnaný v spoločnosti K. O., U.. G.. C., O., a to na základe dohody o vykonaní práce v trvaní od 31. 07. 2018 do 14. 08. 2018, pričom jeho vymeriavací základ za obdobie júl 2018 činil 28 Eur.

11. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 03. 10. 2018 vyplýva, že otec maloletých detí dňa 11. 07. 2018 osobne doručil na oddelenie SPODaSK pracovnú zmluvu podpísanú dňa 14. 06. 2018 z firmy K. O., U.. G.. C., L. X, O., kde sa zamestnal ako závozník, ktorú mal uzavretú na obdobie do 31. 12. 2018. Dňa 13. 09. 2018 za účelom prevedenia osobného rozhovoru boli navštívené maloleté deti v detskom domove. Q. je umiestnený v detskom domove na 2. skupine. Začal navštevovať prvý ročník na ZŠ vo Veľkých Kostoľanoch. Do školy aj zo školy cestuje samostatne. Napriek tomu, že opakuje prvý ročník, tak ho triedna učiteľka chváli. Podľa vyjadrenia triednej učiteľky, Q. správanie v škole je bezproblémové. Ani na skupine nie sú s ním problémy. Veľmi dobre prijíma usmernenia zo strany dospelých. Rešpektuje authority a na skupine si plní svoje povinnosti. Je evidovaný v ortopedickej ambulancii. I. navštevuje siedmy ročník Základnej školy vo Veľkých Kostoľanoch. Vyučovacie výsledky má dobré. Rád sa pripravuje na vyučovanie, aj keď potrebuje kontrolu. Nie sú s ním žiadne výchovné problémy ani v škole a ani v prostredí detského domova. Autoritu rešpektuje. On je najstarší na samostatnej skupine a snaží sa pomáhať aj vychovávateľom a aj mladším deťom. L. navštevuje štvrtý ročník na Špeciálnej základnej škole internátnej, na Lomonosovovej ulici v Trnave. Študijné výsledky má dobré. Nie sú s ním výchovné problémy v škole a ani v zariadení. Počas víkendov sa aktívne zapája do prác na skupine. Je sledovaný v nefrologickej ambulancii v Novom Meste nad Váhom, nakoľko má iba jednu obličku. Zdravotný stav má dobrý. Nakoľko maloletý je v Trnave na internáte, otec ho tam navštevuje častejšie. Dňa 04. 10. 2018 bolo vykonané šetrenie v domácnosti otca maloletých detí. Počas rozhovoru uviedol, že stále pracuje vo firme K. O. s mesačným príjmom 300 Eur. V súčasnosti údajne spláca dlh na nájmomnom v splátkach 36 Eur mesačne. Podľa jeho vyjadrenia, za deťmi do detského domova chodí pravidelne každú sobotu. Uviedol, že si hľadá novú prácu s lepším zárobkom. Jeho bytové a sociálne podmienky sú zhoršené, dokonca je odpojené od elektrickej energie. Vyjadril sa, že on chce, aby sa deti vrátili do jeho starostlivosti, a uvedomuje si, že s terajším príjmom by mal problém deťom zabezpečiť všetko potrebné. Matka detí sa stále zdržuje údajne v G.. Otec deti v zariadení navštevuje veľmi sporadicky. Naposledy ich navštívil dňa 16. 08. 2018. Matka sa občas kontaktuje telefonicky, v zariadení ich navštívila trikrát, ale deti neprejavujú záujem komunikovať s matku, nakoľko sa vyjadrili, že nevedia o čom sa s ňou majú rozprávať, pretože jej zazlievajú, že ich opustila, keď boli malí. Mama deti naposledy navštívila v detskom domove dňa 07. 08. 2018. Vzhľadom k tomu, že otec si doposiaľ

neupravil bytové ani sociálne podmienky pre návrat detí do domácnosti, naďalej trvajú na podanom návrhu o nariadení ústavnej starostlivosti maloletým deťom Q., I. H. L. Č..

12. Zo správy Detského domova C., L. 66, zo dňa 21. 09. 2018, je zrejmé, že maloleté deti Č. sú v ich zariadení od 29. 01. 2018. Všetci traja sú umiestnení spolu v druhej samostatnej skupine. I. navštevuje siedmy ročník v Základnej škole vo Veľkých Kostolnoch, L. navštevuje štvrtý ročník Špeciálnej základnej školy internátnej v Trnave a Q. prvý ročník Základnej školy vo Veľkých Kostolnoch. Všetci traja sa pomerne rýchlo adaptovali na prostredie detského domova. Adaptácia prebehla bez problémov. Maloletý I. je pokojnej povahy, k deťom i dospelým sa správa slušne. Na vyučovanie sa pripravuje pravidelne, k povinnostiam pristupuje zodpovedne. V kolektíve detí je obľúbený pre svoju pokojnú a nekonfliktnú povahu. Rovesníci, ale aj mladšie deti jeho spoločnosť vyhľadávajú. Ochotne a aj nad rámec svojich povinností sa zapája do prác v skupine, ale aj do pracovných činností pri úprave okolia detského domova. I. je zdravý, neprekonal žiadne závažnejšie ochorenie a ani úraz väčšieho rozsahu. Maloletý L. je počas týždňa v školskom internáte. Počas víkendov je pri príprave do školy snaživý. L. je nekonfliktný, s obľubou sa zapája nielen do školských, ale aj mimoškolských aktivít. Bez väčších problémov dodržiava pravidlá v samostatne usporiadanej skupine. V porovnaní s príchodom nastalo výrazné zlepšenie v jednotlivých zručnostiach a návykoch. L. zdravotný stav je v súčasnosti dobrý, po jeho príchode do zariadenia zistili, že viaceré lekárske vyšetrenia zo strany otca boli zanedbané. Maloletý Q. je milý, slušný a prijíma autority. Rýchlo sa učí nové veci aj vďaka tomu, že sa dožaduje odpovede na otázky, ktoré sám kladie dospelým. Voľný čas trávi v prítomnosti rovesníkov, v kolektíve detí je obľúbený. Postupne sa učí hygienickým návykom, správne stolovaniu pod individuálnym vedením vychovávateľov. Q. je zdravý, neprekonal žiadne vážnejšie ochorenie. Z dôvodu defektu na dolnej končatine mu bola zabezpečená vhodná ortopedická obuv. Rodičia maloletých detí žijú oddelene. Matka ich bola navštíviť v zariadení trikrát, komunikácia s chlapcami je však veľmi slabá. Chlapci ju skôr odmietajú, nevedia jej zabudnúť, že ich opustila. Návštevy otca boli v zariadení po umiestnení chlapcov pravidelné, momentálne sú sporadické. Otec bol na návšteve v zariadení naposledy 16. 08. 2018.

13. Podľa § 44 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

14. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

15. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť.

16. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

18. Podľa § 54 ods. 2 písm. c) Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

19. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne

stará, a nariadi maloletemu dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletemu dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloleteho dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

20. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloleteho dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

21. Podľa § 55 ods. 2 Zákona o rodine, ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

22. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

23. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloleteho dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletemu dieťaťu výživné.

24. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloleteho dieťaťa.

25. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

26. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

27. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

28. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

29. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

30. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

31. Podľa § 2 ods. 1 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

32. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

33. Podľa § 111 písm. c) CMP v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o výžive maloletého.

34. Podľa § 111 písm. l) CMP v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o ústavnej starostlivosti a iných výchovných opatreniach.

35. Súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že rodičia maloletých detí si v lehote, danej im uznesením o uložení výchovného opatrenia, a ani neskôr, neupravili svoje bytové a sociálne pomery. Obaja rodičia sú prihlásení k trvalému pobytu na adrese O., otec sa zdržiava na inej adrese v O., matka žije v G.. Rodičia sa na pojednávanie nedostavili, nepreukázali, že pre seba a maloleté deti majú stále a vhodné bývanie, a že sú schopní zabezpečiť každodennú starostlivosť o maloletých, čoho predpokladom sú predovšetkým vhodné bytové podmienky. Zároveň o maloleté deti počas ich umiestnenia v detskom domove neprejavovali dostatočný záujem, keď ich návštevy boli sporadické, čo v súhrne nesvedčí o ich skutočnom záujme o maloleté deti. Rodičia nezaujímajú o maloleté deti prejavili aj tým, že sa napriek doručenému predvolaniu nedostavili na pojednávanie. Zároveň sa počas konania nepodarilo zistiť takú osobu, resp. osoby, ktorým by maloleté deti bolo možné zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti, keď žiaden z príbuzných ani iných osôb neprejavil záujem o maloleté deti. Z uvedených dôvodov mal súd za to, že je potrebné nad maloletými nariadiť ústavnú starostlivosť v zmysle § 54 ods. 2 písm. c) Zákona o rodine, keďže za súčasnej situácie nedostatku skutočného záujmu rodičov o maloleté deti je výchova maloletých detí vážne ohrozená, nie je možné ich zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine v konaní tunajšieho súdu, sp. zn. 21P/50/2017, nevedlo k náprave, keďže rodičia nezabezpečili úpravu rodinných a sociálnych pomerov maloletých.

36. S prihliadnutím na najlepší záujem maloletých detí, teda záujem na ich zdravom psychickom, fyzickom a sociálnom vývine, súd vo výroku I. tohto rozsudku nariadil nad maloletými deťmi ústavnú starostlivosť, a to s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Maloleté deti súd umiestnil do Detského domova C., L. XX, nakoľko uvedené zariadenie navrhol procesný opatrovník maloletých detí, maloleté deti majú práve v uvedenom zariadení zabezpečené miesto, keď zároveň ide o detský domov v dostupnej vzdialenosti pre rodičov pre ich návštevy maloletých v zariadení.

37. Súd zároveň uložil vo výroku II. a III. rozsudku rodičom maloletých detí povinnosť prispievať na ich výživu k rukám Detského domova C., L. XX. U oboch rodičov súd vychádzal z toho, že sú v produktívnom veku, nie sú ani čiastočne invalidní, a preto nie je možné akceptovať skutočnosť, že v čase veľkej ponuky voľných pracovných miest a nedostatku zamestnancov (čo je vecou všeobecne známou) sú nezamestnaní. Otec sa síce Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava vyjadril, že je zamestnaný v K. O., s. r. o., a jeho príjem dosahuje 300 Eur mesačne, avšak z lustrácie otca v sociálnej poisťovni vyplýva, že tento zamestnaný nie je, v uvedenej spoločnosti pracoval do 14. 08. 2018. Súd mal za to, že matka a otec sa nedostatočne snažia nájsť si zamestnanie, pričom v ich možnostiach je zamestnať sa a dosahovať aspoň minimálnu mzdu, ktorá v súčasnosti predstavuje 480 Eur brutto. Rodičia si musia byť vedomí toho, že sú v produktívnom veku a musia vynaložiť všetko úsilie, aby vykonávali akékoľvek zamestnanie a dosahovali hoci len minimálnu mzdu, nakoľko ich deti sú na nich svojou výživou odkázané. Na také správanie rodičov, t. j. dobrovoľnú nezamestnanosť, je s poukazom na ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine potrebné nahliadať ako na vzdanie sa príjmu bez dôležitého dôvodu. Súd preto dospel k záveru, že je v schopnostiach a možnostiach oboch rodičov dosahovať minimálnu hrubú mzdu vo výške 480 Eur mesačne, čo predstavuje čistú mzdu vo výške cca 420 Eur mesačne (použitá mzdová kalkulačka na stránke platy.sk), ktorú by dosahovali, ak by prejavili skutočný záujem sa zamestnať, a je potrebné z tejto sumy vychádzať. Z uvedenej čistej mesačnej mzdy vo výške 420 Eur by boli rodičia schopní plniť vyživovaciu povinnosť na svoje maloleté deti v rozmedzí od 20 % do 25 % z čistého príjmu, t. j. v rozmedzí cca od 80 Eur do 105 Eur.

38. Vyživovaciu povinnosť rodičov súd určil vo výroku II. a III. rozsudku v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona (v súčasnosti 28,08 Eur), nakoľko ide o vyživovaciu povinnosť pre tri maloleté deti. Uvedené výživné 28,08 Eur je pritom minimálnou sumou, ktorou je povinný na dieťa prispievať každý rodič bez ohľadu na jeho majetkové pomery. Zároveň súd prihliadal na to, aby suma výživného pre rodičov bola primeraná aj v tom zmysle, aby rodičia mali možnosť zabezpečiť si vhodné bývanie.

39. Nakoľko súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, vo výroku IV. tohto rozsudku zároveň v zmysle § 55 ods. 2 Zákona o rodine určil rodičom maloletých detí primeranú lehotu 6 mesiacov na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté deti.

40. Súd nad rámec dodáva, že v zmysle § 37 ods. 8 veta druhá Zákona o rodine možno zrušiť výchovné opatrenie, iba ak splnilo svoj účel, čo v prejednávanej veci nie je splnené. Nakoľko však ústavná starostlivosť predstavuje prísnejšie opatrenie, má prednosť pred nariadeným výchovným opatrením.

41. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

42. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

43. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 CMP, keď vo výroku V. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

Podanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.